

Sermo de Mandato Domini

ad Cathedralē Cordubense Capitulum predicatus
Feria quinta in Coena Domini,

Anno millesimo octingentesimo decimo septimo,

a

D. Francisco Poyato et Cazorla, Presbitero.

(Año de 1817.)

Verres de Mandato Domini

Verres de Mandato Domini
Verres de Mandato Domini

Verres de Mandato Domini
Verres de Mandato Domini

Verres de Mandato Domini
Verres de Mandato Domini

41

*Vos mundi estis, sed non omnes. Lavi pedes vestros
ut quemadmodum ego feci, ita et vos faciatis.
Joan. cap. 13*

Illustrissime Domine.

Antiqua fuit inter homines consuetudo virorum in
signum, qui pro Reipublica commode fortiter dimicabant,
praeceptaque beatè vivendi vadidissent, triumpho so-
lemni memoriam celebrare, ut videlicet huius tam
praecelari honoris gloria aliis hominibus exerceunda vir-
tutis incitamentum esset. Apud Romanos Impera-
tor singulari virtute ac pietate praeditus, ingentico-
mitatus caterva, magnifico apparatu, universoque po-
pulo acclamante in urbem procedebat. Postmodum
vero virtutes et laudes Imperatoris orator insignis
coram omni populo potissimo personabat sermone.
Inde fiebat, ut virtus maximo in pretio haberetur,
et exempla majorum potentissimè admiratio, virtutis
que incitamentum essent. Ego igitur hodierno die

juncta laudabilem morem ab Ecclesia usurpatum, de Im-
peratore nostro Christo concionaturus apud Patres com-
criptos, qui in sacerdotii culmine constituti Cathedrale
Capitulum componunt, opera preteritum protavi (siquidem
ad vos tantum spectat mea oratio) ipsa verba, quae
Christus Dominus Apostolis direxit vobis appropiare,
nam sicut Apostoli Senatum Ecclesiae Universalis repre-
sentabant, ita vos Senatum Ecclesiae Cordubensis represen-
tatis. Et primum quidem verba Salvatoris Vos mundi estis
sed non omnes vestro coetui omnino congruere, quae possum
brevitate probabo. Post modum vero exemplum humilita-
tis proponam, virtutisque hujus naturam, proprietates
et fructus quo facilius ab hominibus percipiatur, ves-
trisque mentibus altius inhereat preteritum in morem
recitabo, totisque viribus animos vestros incendere cona-
bor, ut quemadmodum Magister fecit, ita et vos faciatis.
Spiritus sancti gratia illuminet corda nostra per interces-
sionem beatae Mariae Virginis, cui salutationem dicamus
Ave Maria.

Si temporum historia revolventur,
 Et monumenta antiqua relegantur,
 Majores vestros in communitate
 Apparebit egisse vitans sancte.

Quod ad bene vivendum sufficiebat,
 Quilibet moderate requirebat.

Praelatus jure suo suspendebat
 Quibus usibus esset vigilabat.

Communis mensa, vestis, domus erat
 Ideo exactam rationem exigebat.

Sed in saeculi declivi malitia,
 Quasi ista vita foret gentilicia,
 Et tempore concordae desciverunt,

Atque vitam communem reliquerunt.

Omni vitiorum genere se inquinaverunt labe

Neque laicis peiores factitarunt. Sequi

Divitias et honores conjunxerunt,

Superbi et insolentes apparuerunt.

Illi morbi ad usque nunc continuaverunt

Primumque Institutum evocarunt.
Quod attinet ad vos, Patres conscripti,
Plures scientia et virtute praestitistis;
Sed alii multi, quos referre fudet,
Moram vitam transigunt, ut lubet,
De redditibus tantum cogitantes,
Secumana, etiam divina conculcantes.
Voto corpore horresco et contremisco,
Tum mores huius temporis meditor.
Sunt qui dediti ventri et avaritia
Apostoli vocantur stultitia;
Sine Deo, nec regula viventes,
Et plurimam pecuniam providentes.
Alii magna aedificia compararunt,
In eisque concubinas sustentarunt;
Dapibus eorum ventres onerantes
Atque potenti vino saturantes,
Ut cantiones lascive recitentur,
En in flagitia magna injurgitentur,

Pudorem, probitatem relegantes,
Et Christum supra Iudam venundantes:
Iam ore perfricato fucum faciunt,
Pro veritate accommodant mendacium:
Quod eorum lingua nunc promptum habuere,
In pectore contrarium sustinuerunt.
Mii sunt venatores, arma ferunt,
Et ut saeculi milites se gerunt.
Aliquis est qui in choro semper dormit,
Et officium canonicum non solvit.
Sunt quamplurima mala haud ignota
Quae referri non possunt sine nota.
De secretis conventibus tacerem
Si populus notitiam non haberet:
In his tantum de decimis tractatur,
Et an vigorosissime exigantur:
Proposita questione disputatur,
Magna voce et horrenda pronuntiantur;
Si cordati canonici dissentiant,

67
Ictum juvenis turba cito sentiant:

Dicuntur contumelia jurgium sonat,

Et per circumferentiam fama volat;

Scandala hoc celeriter vagantur,

Et per totam Provinciam publicantur;

Et populi quos jam commovit fama

Inmoderatis vocibus exclamant.

Isti certe sunt Scribe, Christo teste,

Et Matthæo Evangelita referente;

Viduarum substantiam manducantes

Et longas orationes recitantes,

Et Pharisei decimam sumentes,

⁴
~~Cyminum~~ ⁴~~Cyprianum~~, etiam mentam exigentes:

Legis autem graviora illi abjiciunt

Misericordiam, fidem et iudicium;

Et hypocrite sunt qui assimilantur

Sepulchris quæ forinsecus dealbantur,

Et oribus mortuorum sunt repleta

In interiori parte, atque secreta.

Spurcitia, rapina, iniquitate
Avaritia, malitia et gravitate.

Hoc dicitur de vobis: i qua de causa?

Ite praeceptum vatis est: deditis ansam,
Ut integer Senatus vilescatur,

Atque ob vitia paucorum deprimatur.

Praemia presto sunt quae recitabo

Atque cordibus vestris inculcabo:

Jam ad secundam partem procedendo

Humillimumque Christum proponendo.

Praefuit Joannes Christum, facta lana,
Apostolorum lavisse sine pana;

Et albo lintes quo praecinctus erat,

Narrat etiam quod pedes exstergebat.

Jam ad Simonem Petrum ergo venit:

Ped is serena fronte non obedit:

Respondit Jesus; partem mecum non habebis.

Si pedes tui lavati a me non fuerint.

Confusus Simon Petrus tunc exclamat:

Domine, pedes, manus, caput lava.

Tunc Christus Petro pedes tantum lavit.

Proditionem quæ Iuda revelavit.

quod Christus Petro fecit, vos faciatis;

Secus in celi regnum non intratis.

Humilitate hoc fit; nam hac virtute

Haud superantur vitia difficiliter.

Humilitate caro dominatur.

Humilitate Spiritus domatur.

Humilitate a morte liberamur.

Humilitate Christo copulamur;

Humilitas principium philosophiæ.

Humilitas scopus est theologiæ.

Humilitas virtutum fundamentum,

Et ad regnum celorum adiumentum.

Humilitas est pulchra atque formosa.

Et suavis, decora et speciosa.

Superbia è contra est nigra et est horrenda.

furibunda, execranda atque fugienda.

Humilem cum superbo comparemus,

Atque utriusque distantiam inveniemus:

Superbus, ut scorpio reputatur

Humilis tanquam magnus exaltatur:

Superbus impie vivit, quiete caret;

Humilis e contrario pace gaudet.

Superbus omnia turbat et revolvit;

Humilis tanquam pira palat ovis:

Superbus leuget latrat, mordet, garrir;

Humilis e contrario pacem canit.

Superbus tempestati comparatur

Quae de repente in mari concitatur;

Quae agitata fera rabie, atque furore,

Evertit omnia, repletque terrore;

Sed arvens Iris humilis videtur

Orfanorum pectorumque censetur,

Qui suaviter et blande omnia disponit,

Dissensiones et jurgia jam deponit.

Ideo superbis Christus negat gratiam
Sed humilibus tribuit abundantiam.
In sacris litteris totum hoc perstratur,
Atque continuo exempla recitantur.
Abrahamus precepto obtemperavit,
Isaacumque filium immolavit.
Hac de causa in amicum Dei cooptatus,
Et ad justiciam illi reputatum.
Justus Joseph, quem fratres vendiderunt
Et in Egyptum iniquè deportarunt,
A periculis magnis finis servatus
Et tanquam Rex Egypti salutat.
Josephum alterum cui in manu virga floruit
Christi Parentem Deus habere voluit.
Sanctus contra Christianos indignatus
Oculorum visione fuit privatus.
Humilis fuit: Ananias eum sanavit,
Et domino jubente baptizavit,
Divinam voluntatem adiungentes,

Quicumque libet faciunt nihil timeantes.
 Si legimus historiam superborum
 Atque Dominum vindicem eorum,
 Experientia quampluribus repetita
 In videmus supplicia magna inflata.
 Adamus, data gratia, fuit nudatus:
 Lucifer in infernum relegatus:
 Impius Pharae pro populum vexavit,
 In mari rubro crimina cepitavit.
 Nabucodonosor potentia inflatus,
 Fuit jumento insipienti comparatus.
 Et Antiochus rex, qui concubiebat
 Terrore Machabees, qui non timebant
 In tristitia consumptus et languore
 Poenas dedit cruciatu atque dolore.
 Imperator gallicum fuit nudatus,
 In insulamque Helene deportatus.
 Quicumque se superbos ostentant,
 Involunt rugie mortem tolerant.

Ergo superbiam vitam nos fugiamus,
Præcepta Salomonique sequamur.

Scriptum est in libro Proverborum

Ne cupias societatem superbiorum,
Nam ipsi rixas moveant se indignando,
Amicorumque arcana revelando.

Præpares meditantur mens eorum,
Atque fraudes loquuntur labia illorum.
Ecclesiastici in libro plura legi

Inter alias sententias hanc elegi.

Rectorem te poverunt? Noli extolli
quia gratia hæc non data est tibi soli.

Data fuit aliis jam qui præcesserunt,
Et tua potentia inflati superbiunt.

Isti stulti, despecta tua jactantia

Atque confusa illorum arrogantia,

Sicut Aram in laqueum inciderunt,

quem Mardochæo perdendo disposuerunt.

Similem sortem timeant hi rectores,

Qui sapientes non sunt neque Doctores;
 Qui de foris modestiam et prudentiam,
 Sed intrinsecus habent insolentiam,
 Quae occulta, dum pretendunt, tantum latet,
 Sed, si praedam apprehenderit, cito patet.
 Ab his spatium longo recedamus,
 quod dies veniet, quo arcana revelentur,
 Quoque iniqui et superbi confundentur.
 Jam audistis cornicuta quae tubiére,
 Qui Christum non sectantes superbiére.
 Si qui has consequentias auscultando,
 Seguntur in tuo ceno volutando,
 Si pecuniam conservant, et in lecto
 Tranquilli jacent similes jumento,
 Si iudicium non timeant, si ruorantur,
 Et affectus superbiae non undantur,
 Experimento proprio convincentur,
 Cum inferni rudentibus ligentur.
 Ibi erit stridor dentium, pavor, metus

Et cum desperatione aeternus fletus.

Magna voce tunc Lazarum vocabunt,

Sed in tetriciorem carcerem intrabunt;

Cruciatibus acerbis confundentur,

Et sine redemptione jam perdecuntur.

Stabant omnes iusti cum constantia

Contra hos superbos, qui cum petulantia,

Eos magna impietate arguerant

Atque illorum labores abstulerunt:

Videntes cum tremore turbabuntur,

Et salute insperata mirabuntur,

Dicentes intra se jam praeitentes,

Et cum angustia spiritibus gementes;

Isti sunt quos in derisum habuimus,

Et in propositum in morem tenuimus;

Quorum vitam insaniam aestimavimus,

Et sine honore finem judicavimus:

Eccce inter filios Dei sunt copulati

Et magna gloria in caelo sunt donati:

Ergo ignominia grandi conjectamus,
 Quod a via veritatis aberramus.
 Divitiae, atque superbia nil profuerunt,
 Sed omnia tamquam umbra transierunt,
 Tamquam avis quo ventum vesperavit,
 Atque commotis alis transvolavit;
 Nostra contumpti sumus in malitia,
 Pleni nimis merore, atque tristitia.
 Talia verba in inferno illi dixerunt,
 Qui superbi in hac vita peccaverunt,
 Quoniam spes impij erat lanugo,
 Tamquam sumus spuma, vel aerugo.
 Sed merces apud Deum erit justorum,
 Et apud Christum cogitatio illorum.
 Zelus illius accipiet armaturam,
 Contra hostesque arripit manum creaturam.
 Fulmina atque tonitrua jaculavit,
 Contra eos totaque oblique pugnavit,
 Plena grando a petrosa ira mittetur,

Et maris agna in eos excoandescetur:

Spiritus vitalis contra stabit,

Et eos ut turbo venti exterminabit:

Prudenti renodati reuocabunt,

Atque rabiosi vaca recantabunt;

Quaeraversum, antrosum et retrorsum,

Sinistorsum, et sursum, et deorsum,

De superiorum finis: jamque exegi

Promissum opus, juxta verba legis:

Quod fuit in prima parte a me velatum,

Et canonico jure est excavatum:

Reliquum esse in duobus testamentis

Veteri et novo, clare cognoscetis.

Mei muneri est tantum vos hortari

Humanissimo modo et familiari,

Ad virtutem sectandam in hac vita,

Nam sicut ista fuerit, finis ita:

Hoc fit lavando pedes, et humiliando,

Et nostrum Salvatorem imitando

Si veniunt infortunia, sit patientia!
 Si prospera succedunt, sit clementia!
 Nostra ~~ex parte~~ contenti, ne aspiremur
 Ad honores mundanos; nec moremur
 Ad dominum converti cito, cito
 Humiliato jam corde, atque contrito:
 Inde fiet, ut Magister jam contentus
 Humilitate nostraque misertus,
 Exultatione grandi manuducat,
 Et ad caeli regionem nos perducatur,
 Cui soli gloria, et honor, et imperium,
 Saeculorum in saecula in eternum. = Amen

~~~~~

Es copia del original, hecha por Gayetano Salamanca y Garcia = Copia 2ª